

Олена БУРМІНА,
курсантка 213 н.в.,
Херсонського факультету
Руслан КАРАГІОЗ,
к. політ наук, доцент,
доцент кафедри
загальноправових дисциплін
Херсонського факультету ОДУВС

РОЛЬ ПРАВООХОРОНЦІВ У БОРОТЬБІ З КОРУПЦІЄЮ У ПРАВОВОМУ ПОЛІ У ВОЄННИЙ ЧАС У ВНУТРІШНЬОМУ ТА ЗОВНІШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩЕ

В контексті воєнного стану в Україні визнання масштабів проблеми корупції наголошує на необхідності системних та якісних змін у правовому полі. Як науковці, так і практичні діячі вбачають, що аналіз розмірів корупції під час конфлікту є ключовим елементом для розробки ефективних стратегій протидії цьому явищу. У своїх висновках науковці зазначають, що вирішення проблеми корупції в період після воєнного стану вимагатиме не лише збереження, але й удосконалення правової держави. Це передбачає використання найкращих міжнародних практик та стандартів у сфері протидії корупції [1].

Підкреслення важливості вдосконалення правової системи для забезпечення ефективної боротьби з корупцією в післявоєнний період є ключовим аспектом наукових розробок та практичної діяльності.

Один із ключових документів, що формує нормативну базу для протидії корупції в Україні, є Закон України «Про запобігання корупції». Його значення визнається у створенні фреймворку для боротьби з цим негативним соціальним явищем. Ратифікація Україною Конвенції ООН проти корупції в 2006 році була одним з найважливіших кроків у напрямку міжнародної співпраці у боротьбі з цим злочином. Вона передбачала і передбачає зараз вжиття ефективних заходів та визначає відповідальність держави за подолання корупції [2].

Міжнародна співпраця, виражена в ратифікації Конвенції ООН проти корупції, підкреслює важливість глобального підходу до протидії корупції.

Крім того, науковці визнають важливість Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності, яка встановлює стандарти та правила для всіх країн у боротьбі з корупцією. Її ключова вимога – незалежність органів у сфері протидії корупції [4].

Щодо діяльності та обов'язків поліцейських під час воєнного стану, то варто зазначити, що вони значно відрізняються, ніж в мирний час. Перш за все це пов'язано з тим, що це час підвищеного рівня злочинності, проведення робіт для боротьби з колабораційною діяльністю на підконтрольних територіях та

деокупованих територіях України, реєстрація воєнних злочинів, підтримка правового стану та порядку тощо. Крім того, поліції та органам місцевого самоврядування додаються повноваження, необхідні для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина. Тобто, це особливий правовий режим, який поширюється не лише на поліцію, а й на органи державної влади та місцевого самоврядування. Ці обставини пов'язані не лише із зовнішніми чинниками, такими як необхідність відбиття агресії проти України, а й з необхідністю підтримання громадського порядку та безпеки всередині країни, що покладено на Національну поліцію.

Отже, з вищезазначених аргументів та аналізу корупційних викликів для поліцейських під час воєнного стану, можна стверджувати, що цей період представляє надзвичайні та складні умови для правоохоронних органів. З відзначених досліджень випливає, що воєнний стан супроводжується значним зростанням рівня корупції, що є логічним наслідком нестабільності, великого обсягу діловодства та впливу воєнних конфліктів на суспільство.

У цих умовах поліцейські стають особливо вразливими перед спокусами корупції через зростання соціального та економічного тиску. Важливою деталлю є фактор обмежених ресурсів, які виграють роль каталізатора для корупційних проявів в правоохоронних структурах.

Таким чином, наведені аргументи свідчать про те, що під час воєнного стану виникає кризовий момент, коли корупційні ризики значно збільшуються, особливо у секторах, пов'язаних з безпекою та правопорядком. В умовах військових конфліктів поліцейським доводиться працювати в режимі підвищеної навантаженості та стресу, що створює сприятливе середовище для поширення корупційних практик. Тому необхідні додаткові дії та ефективної боротьби поліції з негативними явищами як у зовнішньому, так і внутрішньому середовищі.

1. Войтович І. І. Кримінологічні засади протидії корупції у сфері воєнної безпеки. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук. Київ. 2021р. 394 с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/k2/NewF/16/1/d.pdf> (дата звернення 01.12.2023).

2. Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/> (дата звернення 01.12.2023).

3. Задерейко С. «Корупція і війна: історія і сучасні стратегії». Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародна правова оцінка російської воєнної агресії в Україні та захист фундаментальних прав людини» 16 липня 2022 року. Київ. 28-32с. URL: <http://ir.librarynmu.com/bitstream/123456789/5116/1/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0.pdf#page=28> (дата звернення 01.12.2023).